

VZGOJNI NAČRT

ENOTA DOM ANTONA SKALE MARIBOR

Maribor, 2021

KAZALO

1 VIZIJA VZGOJNEGA NAČRTA	3
2 VREDNOTE	3
2.2 DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI	5
2.3 SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO	5
3 VZGOJNA NAČELA	5
3.1 POZITIVNA PRIČAKOVANJA	6
3.2 VZAJEMNO SPOŠTOVANJE IN SODELOVANJE	6
3.3 POZORNOST IN SKRB	6
3.4 POGOSTA IN USTREZNA POVRATNA SPOROČILA	6
3.5 JASNA IN TRANSPARENTNA PRAVILA	7
3.6 AKTIVNA SOUDELEŽBA OTROK, MLADOSTNIKOV IN STARŠEV	7
3.7 INDIVIDUALNOST	7
3.8 NAČELO ENOTNEGA IN DOSLEDNEGA DELOVANJA PRI ZASTAVLJENIH CIJIH	7
3.9 OSEBNI ZGLED	8
4 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI PARTNERJEV V VZGOJNO- IZOBRAŽEVALNEM PROCESU	8
4.1 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOST STARŠEV OZ. ZAKONITIH ZASTOPNIKOV	8
4.2 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI STROKOVNIH IN DRUGIH DELAVCEV	8
4.3 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV	9
5 VZGOJNO DELOVANJE	10
5.1 POGOVOR	10
5.2 TIMSKO DELO	11
5.3 INDIVIDUALIZIRANI PROGRAM	11
5.4 INTERESNE DEJAVNOSTI IN PROJEKTI	12
5.5 TEMATSKI DNEVI IN DOŽIVLJAJSKA PEDAGOGIKA	12
5.6 SODELOVANJE S STARŠI OZ. ZAKONITIMI ZASTOPNIKI (v nadaljevanju starši)	13
5.7 SODELOVANJE S SVETOVALNIMI DELAVCI IN UČITELJI ŠOL, KI JIH OTROCI OZ. MLADOSTNIKI OBISKUJEJO	14
5.8 SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	15
5.9 MEDIACIJA	15
5.10 RESTITUCIJA	15
5.11 SPODBUDE, POHVALE IN NAGRADE	16
6 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	17
6.1 VZGOJNE DEJAVNOSTI / UKREPI	18
6.2 PISNI VZGOJNI OPOMINI	21

Vzgojni načrt Doma Antona Skale je oblikovan na podlagi 60. D člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 in Uradni list RS, št. 102/07). Vzgojni načrt Doma Antona Skale opredeljuje vrednote in vzgojna načela, po katerih poteka življenje in delo v Domu, načine vzgojnega delovanja in ukrepanja, s katerimi želimo delavci, otroci in mladostniki ter njihovi starši oz. zakoniti zastopniki doseči zastavljene cilje.

1 VIZIJA VZGOJNEGA NAČRTA

Otroci in mladostniki Doma Antona Skale naj bi se naučili sprejemati sebe, svojo drugačnost ter skrbeti zase tako, da bi kljub svojim posebnostim, živeli v ravnotežju in bi uspešno reševali svoje probleme, sprejemali svoje odločitve in nosili odgovornost zanje.

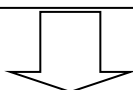
2 VREDNOTE

Pri pripravi vzgojnega načrta se izhaja iz vrednot in načel, ki so jih oblikovali strokovni delavci, otroci in mladostniki ter njihovi starši.

Skupaj smo izbrali vrednote, ki nas bodo vodile pri oblikovanju vzgojnega načrta.

OTROCI IN MLADOSTNIKI:

- ZNANJE,
- SPOŠTOVANJE,
- POŠTENJE,
- SKRB ZA ČISTO OKOLJE,
- SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO.

NAŠE SKUPNE VREDNOTE:

- SPOŠTOVANJE,
- DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI,
- SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO

STARŠI OZ. ZAKONITI ZASTOPNIKI:

- SPOŠTOVANJE,
- POŠTENJE,
- SKRB ZA ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO,
- ODGOVORNOST.

DELAVCI:

- DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI,
- ODGOVORNOST,
- SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO,
- SAMOSTOJNOST,
- DELAVNE IN UČNE NAVADE,
- SPOŠTOVANJE.

Medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost za doseganje naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno spodbujamo in skupno iščemo rešitve.

Vrednoto spoštovanja dopolnjuje vrednota dobrih medsebojnih odnosov.

2.2 DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI

Medsebojne odnose gradimo z nenehnim odpiranjem raznolikih možnosti ustvarjalnega sodelovanja in vključevanja za vse udeležence v procesu vzgoje in izobraževanja. Dobri odnosi temeljijo na medsebojnem spoštovanju in zaupanju, iskrenosti in poštenosti, strpnosti, medsebojni pomoči, solidarnosti, sočutju in odgovornosti. Dobrim medsebojnim odnosom se namenja posebna pozornost tako v vseh formalnih kot tudi neformalnih dejavnosti v katere se vključujejo delavci, otroci in mladostniki ter starši. Zato se iščejo priložnosti za udejanjanja teh vrednot v vsakdanu našega doma.

2.3 SKRB ZA LASTNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO

Zdravje vključuje telesne, duševne, socialne in duhovne razsežnosti pri posamezniku. Skrb za lastno zdravje in osebno higieno je interes in odgovornost posameznika, medicinskih delavcev, institucij zdravstvenega varstva in celotne družbe. V tem smislu je naša prioriteta predvsem v spodbujanju interesa in odgovornosti do te vrednote pri otrocih in mladostnikih ter v ustvarjanju optimalnih pogojev za doseganje le-tega.

3 VZGOJNA NAČELA

Vzgojna načela, na katerih smo zasnovali delo našega doma, vodijo k doseganju zastavljenih vzgojnih in izobraževalnih ciljev. Z upoštevanjem načel razvijamo strokovne in spoštljive medosebne odnose, saj so le-ti temelj in nujni pogoj učinkovitega vzgajanja in poučevanja.

Ta načela so:

3.1 POZITIVNA PRIČAKOVANJA

Vsak zmore učno napredovati in se naučiti socialno sprejemljivih vedenj. Razumevanje otroka in mladostnika je osredotočeno na njegove razvojne in osebnostne značilnosti, posebnosti, talente, zmožnosti, potrebe in interese. Razvijamo odprto sogovorništvo z otrokom in mladostnikom, ki upošteva njegovo celovitost in individualnost. Odnos osebnega in profesionalnega zaupanja gradim na sposobnosti vživljanja v otroka in mladostnika, v razumevanje njegovih dilem in podporo njegovim, močnim področjem. Optimizem in pozitivna naravnost delavcev in staršev sta nujno potrebna za ustvarjanje pozitivne in spodbudne klime.

3.2 VZAJEMNO SPOŠTOVANJE IN SODELOVANJE

Pri vzgoji se spoštuje otrokovo in mladostnikovo dostojanstvo, omogoči izražanje mnenj o svojem ravnanju, ki ga dom presodi glede na otrokovo oziroma mladostnikovo starost in zrelost. Dom otroke in mladostnike vključi v aktivno sodelovanje pri načrtovanju, odločanju, izvajanju in nadziranju upoštevanja pravil in posledic ob kršitvah, pri preprečevanju disciplinskih težav ter načrtovanju in izvajanju drugih dejavnosti.

3.3 POZORNOST IN SKRB

Otroci in mladostniki pri osvajanju znanja in socialno sprejemljivih oblik vedenja potrebujejo pozornost in skrb odraslih. Zato spremljamo učni napredek in vedenje vsakega posameznega otroka in mladostnika. Spremljamo in odzivamo se na njihovo počutje, težave, razpoloženje, pripravljenost za učno delo in sodelovanje. To načelo se vzajemno nanaša na vzgojiteljev odnos do otroka ali mladostnika, s katerim vzgojitelj izkazuje spoštovanje, znanje in odgovornost za strokovno ravnanje.

3.4 POGOSTA IN USTREZNA POVRATNA SPOROČILA

S povratnimi sporočili otroku oziroma mladostniku povemo, kaj dela prav in kaj narobe ter mu s tem pomagamo usmerjati vedenje skladno s pravili in dogovori. Povratna sporočila vzgojiteljev in drugih delavcev šole so podlaga za ponotranjenje veljavnih družbenih norm, zato morajo otroci in mladostniki čim pogosteje od odraslih v domu dobiti povratno sporočilo o svojem vedenju. Pozorni smo, da so povratna sporočila o osebnostnih lastnostih učenca pozitivno naravnana in realna, saj tako otrok in mladostnik razvija pozitivno samopodobo. Povratna informacija o vedenju je realna,

otroku oziroma mladostniku povemo, kakšno vedenje je družbeno sprejemljivo in kakšno ne.

3.5 JASNA IN TRANSPARENTNA PRAVILA

Pravila, ki veljajo v domu, so razumljiva vsem otrokom in mladostnikom, hkrati pa napisana v otrokom in mladostnikom ter staršem dostopni obliki. Ob vpisu in ob začetku šolskega leta otrokom in mladostnikom ter staršem večkrat predstavimo domska pravila. Poudarimo, kakšno vedenje se v domu pričakuje, prepoveduje, priporoča ali odsvetuje.

3.6 AKTIVNA SOUDELEŽBA OTROK, MLADOSTNIKOV IN STARŠEV

Otroci in mladostniki aktivno sodelujejo v dejavnostih doma. Poleg otrok in mladostnikov občasno vključujemo starše v načrtovanje, izvajanje, odločanje o domskih in ostalih dejavnostih. Aktivno sodelovanje staršev dom spodbuja, saj je za učinkovito vzgojno delo potrebno strinjanje staršev z vzgojnimi načeli doma ter upoštevanje stališča in ravnanje doma pri vzgojnem delu.

3.7 INDIVIDUALNOST

Vsak otrok in mladostnik s posebnimi potrebami je edinstven in drugačen v telesnem, intelektualnem in čustvenem razvoju, zato je vzgojno delo v prvi vrsti delo s posameznikom. Smernice glede nalog, pristopov, dejavnosti in omejitev, časovnih obremenitev in drugo so določene in zapisane v individualiziranih programih otrok in mladostnikov. Pri delu se upoštevajo vse individualne prednosti ter pomanjkljivosti posameznikov in temu prilagajajo cilji, metode in oblike dela ter organizacija različnih dejavnosti.

3.8 NAČELO ENOTNEGA IN DOSLEDNEGA DELOVANJA PRI ZASTAVLJENIH CIJIH

Enotnost in doslednost delovanja zavestno podpira ustvarjanje in soustvarjanje spodbudnega in varnega okolja, v katerem otroci in mladostniki poznajo skupna pravila, da lažje dosegajo zastavljene cilje. Način enotnega in doslednega vzgojnega delovanja sprtno dorečemo in evalviramo na skupnih sestankih (aktivni, timski sestanki, konference, na neformalnih srečanjih).

3.9 OSEBNI ZGLED

Osebni zgled je temelj vzgojnega delovanja zaposlenih v domu. Osebni zgled je ravnanje zaposlenih v domu, ki svoja dejanja in ravnanja zrelo presojuje in uravnava skladno s splošno veljavnimi pozitivnimi vrednotami in vrednostno usmeritvijo doma.

4 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI PARTNERJEV V VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEM PROCESU

4.1 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOST STARŠEV OZ. ZAKONITIH ZASTOPNIKOV

Dolžnosti staršev oz. zakonitih zastopnikov so:

- poskrbeti za redno prihajanje otrok in mladostnikov v dom;
- poskrbeti za vzdrževanje redne osebne higiene otrok in mladostnikov;
- poskrbeti za otrokov oz. mladostnikov napredek na šolskem in socialnem področju;
- udeležiti se načrtovanja, izvajanja in evalvacije vzgojno-izobraževalnega dela (da aktivno sodelujejo pri izvedbi vzgojnega načrta, vzgojnega programa, individualiziranega programa);
- spoštovati morajo vse zaposlene v domu, kakor tudi vse ostale otroke in mladostnike, vključno z njihovimi posebnostmi;
- sodelovati s strokovnimi delavci doma pri oblikovanju pravil domskega reda, da se poenotijo stališča vseh;
- mesečno, in po potrebi tedensko, obiskovati govorilne ure, roditeljske sestanke in druge oblike sodelovanja, zlasti takrat, ko so zaznane učne ali vzgojne težave;
- redno sporočati odsotnost otrok oz. mladostnikov;
- odzivati se na telefonske klice, SMS sporočila, elektronsko pošto in pisna vabila, ki jih prejema s strani doma.

4.2 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI STROKOVNIH IN DRUGIH DELAVCEV

Dolžnosti strokovnih in drugih delavcev doma so:

- poskrbeti za duševni in telesni razvoj in napredek vsakega posameznega otroka in mladostnika doma;
- spoštovati morajo vse zaposlene v domu, kakor tudi vse ostale otroke in mladostnike, vključno z njihovimi posebnostmi;
- izvajati vzgojne in izobraževalne dejavnosti skladno z letnim delovnim načrtom, odločbo o usmeritvi in individualiziranim programom;
- otrokom in mladostnikom pomagati, a osvojijo znanja in spretnosti, ki jih zmorejo;
- enakopravno obravnavati otroke in mladostnike ne glede na spol, raso, etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine ter morebitne razvojne posebnosti;
- razvijati močna področja otrok in mladostnikov;
- uporabljati metode in oblike dela, ki zagotavljajo otrokom in mladostnikom raznolikost dejavnosti ob upoštevanju njihove individualnosti in posebnosti;
- usmerjati otroke in mladostnike k odgovornemu vedenju;
- navajati otroke in mladostnike na spoštovanje in ravnanje skladno z vrednotami doma;
- zagotoviti otrokom in mladostnikom varno in spodbudno okolje;
- usmerjati otroke in mladostnike k sprotnemu in nenasilnemu reševanju sporov;
- otrokom in mladostnikom dajati osebni pozitivni zgled;
- otrokom in mladostnikom ter staršem pomagati zastaviti in uresničevati vzgojne in izobraževalne cilje;
- seznanjati starše z učinkovitimi vzgojnimi ravnanji in postopki učenja;
- seznaniti starše z zahtevami dela v domu, odločbami o usmeritvi, individualiziranimi programi;
- zagotoviti varovanje osebnih podatkov;
- zagotoviti hitro odzivnost ter natančnost pri prenosu informacij, tudi v sodelovanju z drugimi institucijami.

4.3 DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV

Otroci in mladostniki so dolžni upoštevati vrednote in pravila Domskega reda:

- v dom morajo prihajati redno oziroma ob dogovorjenih urah;
- v primeru konfliktov so odgovorni za svoje dejanje;

- otroci in mladostniki so dolžni sodelovati v reševanju sporov;
- spoštovati morajo vse zaposlene v domu, kakor tudi vse ostale otroke in mladostnike, vključno z njihovimi posebnostmi.

5 VZGOJNO DELOVANJE

Vzgojne cilje dosegamo kompleksno z vsemi našimi programi in dejavnostmi. Poleg tega izvajamo tudi dejavnosti, ki so specialno usmerjene kot vrednota učnega načrta:

- pogovor,
- timsko delo,
- individualizirani program,
- interesne dejavnosti in projekti,
- tematski dnevi in doživljajska pedagogika,
- sodelovanje s straši,
- sodelovanje s šolami,
- sodelovanje z drugimi institucijami,
- mediacija,
- restitucija,
- spodbude, pohvale in priznanja.

5.1 POGOVOR

Pogovor je naša temeljna vzgojna dejavnost. V pogovoru z otrokom in mladostnikom se prilagajamo njegovi starosti, razvojni stopnji, kulturni sredini in komunikacijskim zmožnostim. Aktivno ga poslušamo, smo z njim odkriti in glede na situacijo pošteno izrazimo pohvalo ali kritiko.

Naloga strokovnih delavcev je, da omogočamo pogoje, ki zagotavljajo vsebini pogovora primerno stopnjo zaupnosti ter občutek varnosti otroka in mladostnika. Način in vsebino pogovorov prilagajamo različnim poklicnim vlogam in timskim dogovorom. Pogovori so zaupni, upoštevajoč profesionalne etične kodekse, ter v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

5.2 TIMSKO DELO

Namen timskega dela je povezovalni učinek, ki ga dosegamo s sinergičnim prepletanjem strok, ki jih poosebljajo posamezni člani tima. V timskem delu se medsebojno usklajujemo, informiramo in stremimo k skupnim ocenam, metodam, ciljem in prilagoditvam. Pri našem delu je nujen multidisciplinarni pristop. Rezultati timskega dela so podlaga celostnemu razvoju otroka in mladostnika s posebnimi potrebami.

V najširšem pomenu smo člani tima vsi zaposleni delavci, ki profesionalno sodelujemo pri izvajanju programov in dejavnosti, v katere se vključuje otrok in mladostnik. Člani tima so lahko: ravnatelj, vzgojitelji, svetovalni delavec, zdravstveni delavec, varuha negovalca, drugi strokovni delavci iz drugih institucij, otroci ali mladostniki ter njihovi starši oz. skrbniki. Sestava tima se smiselno prilagaja namenu in vrsti obravnavane problematike. V središču procesa timskega dela je otrok in mladostnik. Delavci pri tem zavestno spodbujamo in podpiramo tiste rešitve, ki so v dobrobit otroku in mladostniku. Naloge tima izhajajo iz prepoznanih celostnih potreb otroka in mladostnika ter se k njemu v vseh fazah delovanja (načrtovanja – izvajanja – spremljanja – vrednotenja – spreminjanja in prilagajanja ...) ponovno vračajo.

5.3 INDIVIDUALIZIRANI PROGRAM

Individualizirani program je dokument, ki predstavlja kompleksen načrt delovanja in sodelovanja vseh delavcev, ki delajo z otrokom in mladostnikom, skupaj z njim in njegovimi starši oz. skrbniki. Izhodišče predstavljajo otrokove oz. mladostnikove zmožnosti, njegova močna področja, posebne potrebe in oviranosti. Načrtovanje program se začne z indentifikacijo širših področij, na katerih otrok oz. mladostnik potrebuje pomoč, ki se nato razčleni na ožje področje funkcioniranja, oblikuje se s splošnimi vsebinskimi cilji in operativnimi cilji z načrtovanjem strategij, ki zajemajo metode, materiale, pripomočke, oblike dela in izvajalce pomoči. Ob sproti in končni evalvaciji se ugotavlja napredek otroka oz. mladostnika ter opredelijo se predlogi za nadaljnje delo.

Individualizirani program zajema tista področja, ki so pomembna in aktualna za odraščajočega otroka oz. mladostnika.

Za otroka in mladostnika, ki obiskuje posebni program, so to predvsem skrb za samega sebe, komunikacija, socializacija, gubanje in mobilnost ter vedenje in čustvovanje.

Za otroka oz. mladostnika, ki obiskuje osnovnošolski izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom ali nižje poklicno izobraževanje je poudarek na učnih veščinah in spretnostih, vedenju in čustvovanju, samopodobi, pozornosti, samostojnosti in navadah, interesih ter govoru in komunikaciji.

5.4 INTERESNE DEJAVNOSTI IN PROJEKTI

To so dejavnosti, s katerimi pri otroku in mladostniku spodbujamo odkrivanje in razvijanje interesov ter močnih področij; odkrivamo talente, podpiramo ustvarjalnost, navajamo na kvalitetno preživljanje prostega časa, spodbujamo samostojnost, avtonomnost, gradimo realno samopodobo in krepimo pozitivno samospoštovanje. Vse dejavnosti odpirajo možnosti in priložnosti za vključevanje otrok in mladostnikov v širši socialni prostor, s čimer pridobivajo nepogrešljive izkušnje za njihovo bodoče življenje v skupnosti. Dejavnosti izvajamo delavci Doma Antona Skale. Natančneje so opredeljene v Letnem delovnem načrtu Doma Antona Skale.

S projekti na drugačen način spodbujamo učenje potrebnih in pomembnih socialnih veščin. S tem načinom dela otrokom in mladostnikom pomagamo pri pridobivanju znanj, pomembnih življenjskih izkušenj, spodbujamo izražanje mnenj, stališč, krepimo realen odnos do sveta, osveščamo o izražanju čustev in lastnih potreb v dani situaciji, razvijamo senzibilnost za potrebe drugega ...

5.5 TEMATSKI DNEVI IN DOŽIVLJAJSKA PEDAGOGIKA

So priložnosti za vzgojo, ki jo ne določata učni in domski življenjski prostor. V njih sodelujemo zaposleni. Določena tema, čas, način izvajanja in dejavnosti so podrobneje opredeljene v Letnem delovnem načrtu.

Doživljajska pedagogika je metoda pedagoškega dela. Izvajamo jo kot alternativo oziroma kot dopolnilo obstoječim uveljavljenim metodam vzgoje in izobraževanja in kot obliko ukrepov vzgojne pomoči otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami.

Cilji doživljajske pedagogike so učno-vzgojni, usmerjeni v otrokov motorični, socialni, osebnostni, kognitivni in čustveni razvoj.

5.6 SODELOVANJE S STARŠI OZ. ZAKONITIMI ZASTOPNIKI (v nadaljevanju starši)

Pri vzgoji otrok in mladostnikov je zelo pomembno usklajeno in enotno delovanje, skupaj s starši. Zato se o prioritetah in načinih vzgojnega delovanja s starši pogovarjamo, vzpostavljamo in vzdržujemo odkrit, spoštljiv, pravočasen in profesionalni način komunikacije ter izmenjave informacij. Spoštujemo avtonomijo staršev, sami pa kljub temu delujemo prvenstveno v korist otroka ali mladostnika. Sodelovanje staršev in doma je timsko delo, njegovi rezultati so medsebojno informiranje, izobraževanje, spodbujanje komunikacije, povečevanje vzgojne kompetentnosti in zmanjševanje občutkov nemoči.

Vse oblike sodelovanja s starši so zapisane v LDN-u in publikaciji. Sproti in v aktivnem sodelovanju s starši izbiramo tiste oblike, ki bodo še posebej podpirale vsakoletne izbrane prioritete našega vzgojnega delovanja.

Oblike sodelovanja s starši, ki jih izvajamo v domu, so:

Informativni razgovor pred sprejemom otroka oz. mladostnika v dom.

Na razgovoru dobijo starši osnovne informacije o organiziranosti in delovanju doma. Vodi ga svetovalna delavka. Starši po informativnem razgovoru sprejmejo odločitev o vključitvi v dom.

Sprejemni pogovor za starše z otrokom oz. mladostnikom, ki so se odločili otroka vključiti v dom. Vodi ga svetovalna delavka, obvezno je prisoten tudi bodoči vzgojitelj.

Srečanja s starši potekajo enkrat mesečno v naslednjih oblikah: govorilne ure, delavnice, družabna srečanja, kulturne prireditve in dnevi odprtih vrat.

Sodelovanje pri pripravi, izvajanju in evalviranju individualiziranega programa otroka oz. mladostnika.

Starši prevzemajo določene vzgojne naloge načrtovane v individualiziranem programu za svojega otroka.

Roditeljski sestanek je sklican najmanj trikrat v šolskem letu. Vodijo ga vzgojitelji ali drugi strokovni delavci doma in je namenjen staršem vseh otrok oz. mladostnikov v domu. Na roditeljskem sestanku dobijo starši informacije o delovanju doma, posebnostih, aktivnostih in novostih. Starši imajo na roditeljskem sestanku vedno možnost posredovati mnenja, predloge in pobude.

Urgentni razgovori.

Če otrok oz. mladostnik ne razreši morebitnega konflikta, se morajo starši po dogovoru s svetovalno delavko oglasiti skupaj z otrokom oz. mladostnikom v domu.

Informiranje staršev o aktualnih zadevah v zvezi z otrokom oz.

mladostnikom poteka običajno po telefonu (tudi po elektronski pošti, SMS sporočilih) in se nanaša na izjemne situacije in dogodke (npr. neopravičen izostanek otroka ali mladostnika od pouka, starši se dalj časa kljub dogovorom ne oglasijo v domu, poškodba otroka ali mladostnika itd.). Izvaja ga svetovalna delavka ali vzgojitelj.

Govorilne ure se izvajajo enkrat mesečno v obliki, ki si jo določijo vzgojitelji sami.

Druga srečanja določena v Letnem delovnem načrtu.

Sodelovanje staršev v svetu staršev zavoda in v svetu zavoda.

Predstavniki skupine sodelujejo v svetu staršev, ki je posvetovalni organ. Njihova naloga je, da posreduje informacije s sveta vsem staršem in zastopajo interese skupine. Trije starši pa so tudi člani sveta zavoda.

5.7 SODELOVANJE S SVETOVALNIMI DELAVCI IN UČITELJI ŠOL, KI JIH OTROCI OZ. MLADOSTNIKI OBISKUJEJO

Oblike sodelovanja:

telefonski pogovori, SMS sporočila, elektronska sporočila, obisk govorilnih

ur in roditeljskih sestankov v šoli, sodelovanje z razredniki in svetovalnimi delavci šol pri načrtovanju, spremljanju, izvajanju in evalvaciji individualiziranega programa otroka oz. mladostnika, družabna in športna srečanja, projektno delo.

5.8 SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Po potrebi dom sodeluje z: Zdravstvenim domom Adolfa Drolca Maribor, Svetovalnim centrom Maribor, centri za socialno delo, policijskimi postajami, sodišči, gasilci, varnostnimi službami, Univerzo v Mariboru, Univerzo v Ljubljani, Zavodom za zaposlovanje Maribor, Ministrstvom Republike Slovenije za šolstvo in šport, Mestno občino Maribor.

5.9 MEDIACIJA

Je postopek posredovanja v sporu, v katerega privolita obe sprti strani. Namen mediacije je iskanje rešitve spora in ne odkrivanje krivca. Mediacijo izvaja usposobljen mediator po načelih mediacije. Mediacija je zaupna. Konča se z zapisom sporazumov, ki jih obe sprti strani predlagata, se z njimi strinjata in jih lahko izvajata.

5.10 RESTITUCIJA

Restitucija je oblika poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo otroci in mladostniki povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji je poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar otrok oz. mladostnik ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena, kar ponuja veliko večjo možnost izbire, saj otrok oz. mladostnik predlaga, kako bi lahko prispeval k boljši materialni urejenosti doma in boljšim medosebnim odnosom v skupnosti. Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe otrok z mladostnikov, saj otrok oz. mladostnik svobodno izbere, prevzame odgovornost, se uči o sebi in spreminjanja svojo samopodobo.

Kadar otrok oz. mladostnik zavrne možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, vzgojitelj odloči o posledicah kršitev na podlagi pravil Domskega reda.

5. 11 SPODBUDE, POHVALE IN NAGRADE

Pri vsakodnevnem delu z otroki in mladostniki je naše skupno delovanje usmerjeno v ustvarjanje pogojev za prijetno in pozitivno naravnano vzdušje. Spodbude niso vezane le na doseganje dobrih rezultatov pri šolskem delu, ampak na osebni razvoj in napredek vsakega otroka ter mladostnika ter posebej njegovo pripravljenost za sodelovanje z vrstniki in širšo skupnostjo. Otroke in mladostnike pohvalimo za konkretna in uspešno opravljena dejanja, s katerimi izkazujejo posebna prizadevanja in napredek pri doseganju vzgojnih ciljev. Pohvale in nagrade bomo opredelili v pravilih Domskega reda.

Pohvale in nagrade predlagajo:

- vzgojitelji,
- mentorji dejavnosti,
- vzgojiteljski zbor,
- domska skupnost,
- ravnatelj/-ica.

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se otrok oz. mladostnik izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je ustno pohvaljen. Pisne pohvale podeljuje vzgojitelj ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo leto. Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih doma,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v domski skupnosti,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev, pomembnih za delo doma.

Vrsto nagrade za posameznega otroka oz. mladostnika določi ravnatelj/-ica v sodelovanju z vzgojiteljem ali mentorjem dejavnosti. Pohvale in nagrade podeljuje ravnatelj/-ica ob posebnih priložnostih na slavnosten način.

6 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledice težjih ali ponavljajočih kršitev pravil doma in so način reševanja problemov, ki se s tem pojavijo. Uporabljajo se lahko: če trenutna situacija narekuje naglo ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita imovine ipd.), če otroci oz. mladostniki zavračajo sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samopresojo, restitucija, mediacija itd.), kadar otroci oz. mladostniki niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih ali ponavljajo kršitve pravil šolskega reda in dogovorov. Vzgojni ukrepi otrokom in mladostnikom pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje teh ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem otroka oz. mladostnika, iskanjem možnosti in priložnosti za učenje ter spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo otroci oz. mladostniki, starši in strokovni delavci šole. Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti. Dom o razlogih za uporabo vzgojnih ukrepov vodi ustrezne zapise. Za vodenje zapisov o vzgojnih ukrepih je odgovoren matični vzgojitelj oz. strokovni delavec, ki vodi obravnavo otroka oz. mladostnika v primeru kršitev pravil doma ali drugih dogovorov. Dom izvede vzgojni ukrep na podlagi strokovne odločitve, ki je lahko individualna (strokovni delavec doma) ali skupinska (več strokovnih delavcev, celotni vzgojiteljski zbor). O uporabi vzgojnega ukrepa je dom dolžan predhodno ali naknadno podati obvestilo, v kolikor je bila odločitev za izbiro vzgojnega ukrepa individualna, starše obvesti strokovni delavec, ki se je za vzgojni ukrep odločil. O izreku oz. izbiri vzgojnega ukrepa mora obvestiti tudi matičnega vzgojitelja. V primeru skupinske odločitve otroka oz. mladostnika in starše obvesti matični vzgojitelj ali po potrebi matični vzgojitelj v sodelovanju s svetovalno službo in vodjo Doma. Strokovni delavci doma se s starši pogovorijo o kršitvi pravil, posledicah in možnih načinih reševanja težav. V primeru, da so strokovni delavci doma vzgojni ukrep za otroka oz. mladostnika že določili, staršem predstavijo obliko in trajanje vzgojnega ukrepa, razloge za izbiro le-tega ter

načine, s katerimi bodo preverili, kako je ukrep učinkoval na otroka oz. mladostnika. V kolikor starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa. Vzgojni ukrep je za otroka oz. mladostnika in njegove starše obvezujoč in ga morajo upoštevati. Ob dodeljevanju vzgojnih ukrepov se praviloma upošteva načelo postopnosti.

Otrokom in mladostnikom se lahko za neizpolnjevanje obveznosti in za kršitve domskih pravil izreče vzgojni opomin/ukrep. Izrekanje vzgojnih opominov za osnovnošolske otroke v Domu Antona Skale določa Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli, za dijake pa Pravilnik o šolskem redu v srednjih šolah. Pravilnika urejata le področje izrekanja pisnih opominov. Ti se lahko izrečejo le, kadar otrok oz. mladostnik krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti doma, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Za kršitve, določene s tem vzgojnim načrtom in prej omenjenima pravilnikoma, se določajo vzgojne dejavnosti oziroma ukrepi in izrekajo pisni vzgojni opomini. ZOŠ določa, da z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic otrok in mladostnikov, opredeljenih v posameznih členih Zakona o osnovni šoli (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena ZOŠ).

Za mladostnike, ki so v dom nameščeni s Pogodbo o bivanju, matični vzgojitelj prevzema ukrepanje v skladu s pogodbo. Matični vzgojitelj je dolžan na pedagoški konferenci seznanjati o motečem vedenju mladostnika sproti.

6.1 VZGOJNE DEJAVNOSTI / UKREPI

Ukrepanje ob posamezni obliki motečega vedenja se izvaja v treh korakih, glede na pogostost in intenziteto pojavljanja le-tega:

1. korak: moteče vedenje je enkratno,
2. korak: isto moteče vedenje je ponavljajoče ,
3. korak: vedenje postane moteče do te mere, da se poda predlog za ponovno preverjanje sposobnosti.

Za posamezne pojavne oblike motečega vedenja (dalje pojavne oblike) so predvidene sledeče rešitve in vzgojni ukrepi, ki so v tabeli prikazani po posameznih stopnjah, tretji korak je za vsa moteča vedenja enak, zato ni posebej naveden in je zapisan v prejšnjem odstavku:

Pojavna oblika	1. KORAK izvede se takoj	2. KORAK izvede se v tednu dni
VERBALNO NASILJE (kričanje, izzivanje, preklinjanje, žaljenje, norčevanje, neprestano govorjenje, neutemeljeno ogovarjanje...)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroku oz. mladostniku, ▪ individualni pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ opravičilo (resistucija), ▪ razgovor v skupini. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba, starši), ▪ pomoč šibkejšim (resistucija), ▪ dodatne aktivnosti, ▪ različne omejitve, (prepoved izhoda, uporabe računalnika...), ▪ dopolnitev IP.
FIZIČNO NASILJE (pretepanje, brcanje, avtoagresija...)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroku oz. mladostniku, ▪ individualni pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ postavljanje mej in lastne odgovornosti, ▪ opravičilo (resistucija), ▪ razgovor v skupini, ▪ dodatna zaposlitev (na temo vrednot oz. nasilja, koristno delo ...), ▪ seznanitev staršev. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba doma in šole, starši, ravnatelj...), ▪ vključitev zunanjih institucij (center za socialno delo, policija, dispanzer za pedopsihiatrijo, ...) glede morebitnih dodatnih obravnav, ▪ dopolnitev IP, ▪ pomoč žrtvi in nasilnežu pri usmerjanje in vzpostavljanju medsebojnih odnosov v domu in drugje.
SPOLNO NASILJE (nadlegovanje, otipavanje, ogovarjanje, samozadovoljevanje na neprimeren način na neprimernem mestu ob neprimernem času ...)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroku oz. mladostnik, ▪ pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ omogočanje dodatnih ustreznih informacij in znanj, ▪ dodatne aktivnosti, ▪ seznanitev delavcev doma in šole o vedenju otroka oz. mladostnik, ▪ seznanitev staršev. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba doma in šole, starši, center za socialno delo, dispanzer za pedopsihiatrijo), ▪ delo s starši, ▪ vključitev zunanjih institucij, ▪ dopolnitev IP.
PSIHIČNO NASILJE (izsiljevanje,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroka oz. mladostnika, ▪ individualni pogovor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba doma in

<p>žaljenje, grožnje, norčevanje ...)</p>	<p>(iskanje vzroka in rešitev),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opravičilo(resistucija), ▪ razgovor v skupini, ▪ pogovor s starši. 	<p>šole, starši, center za socialno delo, dispanzer za pedopsihiatrijo),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč šibkejšim (resistucija), ▪ vodenje in nadzor, ▪ dodatne aktivnosti, ▪ vključitev zunanjih institucij, ▪ socialne igre in učenje, ▪ dopolnitev IP.
<p>NESPOŠTOVANJE PRAVIL, DOGOVOROV (klepetanje, neupravičeno in samovoljno zapuščanje skupine ali doma, divjanje in tekanje po hodnikih, povzročanje nemira, nezainteresiranost, netočno prihajanje v dom, neposlušnost, neopravljanje obveznosti, uporaba mobilnega telefona ...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postavljanje mej in lastne odgovornosti ter ponovno osvajanje postavljenih pravil, ▪ opozorilo otroku oz. mladostniku, ▪ pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ dodatne aktivnosti, ▪ seznanitev staršev, ▪ različne omejitve aktivnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, vzgojitelj, svetovalna služba doma, starši), ▪ ukinitvev nekaterih ugodnosti, ▪ socialne igre in učenje, ▪ seznanitev delavcev doma in šole o vedenju otroka oz. mladostnika, ▪ dopolnitev IP.
<p>UNIČEVANJE IN ODTUJEVANJE LASTNE ALI TUJE LASTNINE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poravnava škode (resistucija), ▪ vrnitev odtujenega (resistucija), ▪ individualni pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ opravičilo (resistucija), ▪ razgovor v skupini, ▪ različne omejitve aktivnosti, ▪ seznanitev staršev. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, vzgojitelj, svetovalna služba doma, starši), ▪ po potrebi vključitev zunanjih institucij, ▪ socialne igre in učenje, ▪ dodatne aktivnosti, ▪ ukinitvev nekaterih ugodnosti, ▪ dopolnitev IP.
<p>NESPOŠTOVANJE NAVODIL ZAPOSLENIH</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ opozorilo z napovedjo sankcije, ▪ različne omejitve aktivnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ ukinitvev nekaterih ugodnosti, ▪ socialne igre in učenje, ▪ dopolnitev IP.

<p>UŽIVANJE NEDOVOLJENIH SUBSTANC (mamil, alkohola,...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroku oz. mladostniku ▪ individualni pogovor ▪ (iskanje vzroka in rešitev) ▪ dodatne aktivnosti ▪ seznanitev staršev ▪ različne omejitve aktivnost ▪ omogočane dodatnih ustreznih informacij in znanj. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba doma in šole, starši, ravnatelj,...), ▪ vključitev zunanjih institucij (center za socialno delo, policija, dispanzer za pedopsihiatrijo, ...) glede morebitnih dodatnih obravnav, ▪ različne omejitve aktivnosti, ▪ dopolnitev IP, ▪ pomoč v obliki terapij, zdravljenja, svetovanje...
<p>NORČEVANJE IZ DRUGIH</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroka oz. mladostnika, ▪ individualni pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ opravičilo (resistucija), ▪ razgovor v skupini, ▪ omogočanje otroku oz. mladostniku dodatne ustrezne informacije, ▪ pogovor s starši. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik razrednik, vzgojitelj, svetovalna služba doma in šole, starši, ravnatelj...), ▪ vključitev zunanjih institucij (center za socialno delo, policija, dispanzer za pedopsihiatrijo...) glede morebitnih dodatnih obravnav, ▪ ukinitvev nekaterih ugodnosti, ▪ socialne igre in učenje, ▪ dopolnitev IP.
<p>ZAMUJANJE S PRIHODOM V DOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opozorilo otroka oz. mladostnika, ▪ individualni pogovor (iskanje vzroka in rešitev), ▪ opravičilo (resistucija), ▪ razgovor v skupini, ▪ omogočanje otroku oz. mladostniku dodatne ustrezne informacije, ▪ pogovor s starši. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razgovor s svetovalno službo, ▪ timski sestanek (otrok oz. mladostnik, vzgojitelj, svetovalna služba doma, starši, ravnatelj...), ▪ vključitev zunanjih institucij (center za socialno delo, policija, dispanzer za pedopsihiatrijo...), ▪ ukinitvev nekaterih ugodnosti, ▪ dopolnitev IP.

6.2 PISNI VZGOJNI OPOMINI

Izrekanje vzgojnih opominov za osnovnošolske otroke določa Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli, za dijake pa Pravilnik o šolskem redu v srednjih šolah. Pravilnika urejata le področje izrekanja pisnih opominov.

SPREMLJANJE REALIZACIJE VZGOJNEGA DELOVANJA

Center Gustava Šiliha Maribor

Majcigerjeva ulica 31, 2000 Maribor

☎ (02)4292521,

✉ osgusi@guest.arnes.si

Davčna številka: 24210978

TRR: 01270 - 6030690156

Matična št.: 5085411000

Realizacijo vzgojnega načrta bomo spremljali glede na obsežnost naloge ter zahtevnosti ciljev na:

- pedagoških konferencah,
- roditeljskih sestankih,
- svetu staršev,
- svetu zavoda in
- v otroškem parlamentu ter domski skupnosti.

SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je bil predstavljen in obravnavan na seji Sveta staršev, dne _____ in na Svetu zavoda, dne _____.

Ravnateljica: _____

Predsednik Sveta zavoda: _____